

A SZAKKOLLÉGIUMI MŰHELY MINT A TUDOMÁNYOS KUTATÓMUNKA BÖLCSŐJE

ADVANCED STUDY COLLEGE AS THE CRADLE
OF SCIENTIFIC RESEARCH
STRUČNI KOLEGIJUM KAO KOLEVKA NAUČNOG ISTRAŽIVANJA

SZAKKOLLÉGIUMI MŰHELY

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék
office@eukol.rs

Az Európa Kollégium megalakulása óta a vajdasági magyar anyanyelvű hallgatók közösségépítésére, felzárkóztatására, szakmai, tudományos, közéleti és kulturális ismereteinek, különösképpen pedig magyar szellemiségének előremozdítására törekszik, amelynek gerincét a szakkollégiumi tevékenységek képezik. Ez az oktatási program egyedinek számít Szerbiában, hiszen – az egyetemi tanulmányoktól függetlenül – számos lehetőséget biztosít a kollégistáknak. A szakkollégiumi program kötelező és választható elemekre tagolódik, amelyet az intézmény szakkollégiumi szabályzatával összhangban alkalmaz minden alap-, valamint öt- és hatéves integrált képzésre, illetve szakmai alapképzésre járó, bentlakó kollégistára. A szabályzat külön kitér a külsős (azaz a nem bennlakó) szakkollégistákra is, akik igazgatói jóváhagyással szintén bekapcsolódhatnak a szakkollégiumi rendszerbe.

A szakkollégiumi tevékenység választható elemei szakmai gyakorlatokból és látogatásokból, testnevelési és sporttevékenységekből, szakkörökből, konferenciákból és versenyekből, kortárssegítésből, valamint személyiségfejlesztő meetingek szervezéséből állnak. Ezzel párhuzamosan a kötelező elemek műhelyeket és tanfolyamokat foglalnak magukban, korosztályok szerinti lebontásban. Emellett a közéleti estek, valamint a színház-, koncert- és kiállításlátogatások minden szakkollégistára egyaránt vonatkoznak (korosztálytól függetlenül), és szintén kötelező jellegűek.

A szakkollégiumi műhelyek alapozzák meg a tudományos kutatómunkát, a házi, majd pedig a külső – hazai és nemzetközi – konferenciákon való részvételt, a publikálást, a projekteken, pályázatokon való részvételt, és néhány kollégista esetében a későbbi posztgraduális képzést is.

A szakkollégiumi műhelyek rendszere az évek során jelentős változáson esett át, a természettudományi, művészeti, humán és társadalomtudományi, jog-, sport-, orvos- és műszaki tudományok területén egyaránt bővült a számuk. A kollégiumban – 2015-ös megnyitását követően – a második tanévben indultak el olyan csoportfoglalkozások, amelyekben a hasonló szakterületű és érdeklődésű hallgatók tudományos műhely- és kutatómunkája került a figyelem középpontjába. Ekkor, azaz a 2016–17-es tanévben még csak kilenc műhely működött, amelyek száma a kollégium fennállásának tizedik évfordulójára, azaz a 2024–25-ös tanévre már huszonkilencre bővült.

A 2017–18-as tanévtől kezdve a műhelyek egymástól való elkülönülése kifejezettebbé vált, szakterületekre bontott rendszerben fejlődtek tovább, így ma már a legkülönbözőbb csoportokban folyik a munka, bővült a műhelykínálat, valamint a műhelyvezetők száma is. A műhelyköteles hallgatók körét tekintve fontos kiemelni, hogy azok a bentlakó és külsős szakkollégisták vesznek részt ebben a programban, akik valamelyik alap- vagy ötéves integrált képzés másod- és harmadéves, a szakmai alapképzés másodéves, illetve az általános orvosi szak esetében harmad- és negyedéves hallgatói. A kollégium állandó lakóinak mintegy 35–45%-a műhelyköteles minden tanévben.

A szakkollégiumi műhelyek a kollégisták tudományos és kutatói tevékenységét alapozzák meg, segítik őket a diploma- és mestermunka összeállításában, hozzájárulnak a tudományos referenciák szakyszerű megismeréséhez, és lehetőséget biztosítanak a hallgatók kapcsolatépítéséhez – különösen szakmai konferenciák révén. A kollégium számos esetben támogatta (és támogatja továbbra is) a szakkollégisták vajdasági, magyarországi és egyéb Kárpát-medencei konferenciákon való részvételét, amennyiben ezeken a rendezvényeken szeretnék bemutatni műhelymunkájukat az intézmény képviselőjében. Jellemző, hogy a másod-, de különösen a harmadéves szakkollégisták először a Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencián, illetve egyéb, Kárpát-medencei szakkollégiumi szemlén mutatkoznak be, majd a legjobbak továbbjutnak az Országos Tudományos Diákköri Konferencia két évente megrendezésre kerülő döntőjére is. Az intézmény szakkollégiumi műhelyeiből kikerült dolgozatok más tudományos konferenciákon, tanácskozásokon vagy egyéb tematikus programokon is bemutatásra kerülhetnek, illetve javasolhatják őket publikálásra is.

A szakkollégiumi műhelyek szerepe a kollégiumban messze túlmutat a felsőoktatási intézményekben elvárt kötelező szemináriumi munkák és beadandó dolgozatokkal szemben támasztott elvárásokon. A csoportfoglalkozásokon a többségében szerb nyelven tanuló szakkollégisták olyan magyar nyelvű mentori segítséget kapnak, amely által akár már másodéves egyetemista koruktól kezdve megismerkedhetnek a szakirodalmi áttekintések, a

kutatásmódszertan és az eredmények értelmezésének világával. A kollégium 2022-ben létrehozott egy ösztöndíjprogramot is olyan tehetséges szakkollégisták részére, akik tudományos munkájukkal kiemelkedő eredményeket értek el a műhelyeken belül, és szívesen folytatják a kutatómunkát felsőbb éves, már nem műhelyköteles korukban is. A műhelyekre következetesen épülő ösztöndíjprogram sikerének elsődleges eredménye a dolgozatjelölések megnövekedett száma a Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferenciára, majd pedig az országos megmérettetésre is. Továbbá nagyobb számban íródnak olyan kiváló szakmunkák, amelyek megállják a helyüket a nemzetközi folyóiratokban és a tematikus konferenciákon is. Végül, de nem utolsósorban, a szakkollégiumi műhelyek és az azt kiegészítő ösztöndíjprogram a kötelező tevékenységeken túl is évről évre egyre több kollégistát motivál a szakmai fejlődésre és a tudományos kutatómunka iránti elhivatottságra.

